

Miljörapport

2024

Inledning

Syftet med den här miljörapporten är att lyfta fram miljöfrågor som anknyter till välfärdsområdets verksamhet samt att sammanställa information om energiförbrukning samt avfallsmängder.

Under 2024 har största fokus legat på byte av tjänsteleverantörer inom avfallstransporterna som en följd av ny tjänsteupphandling. Under året upphandlades också ny leverantör av elenergi. Det avtalet trädde i kraft 1.1.2025.

I rapporten har vissa avgränsningar gjorts. Eftersom över 60% av verksamhetsytan utgörs av hyrda lokaler är tillgången till miljödata begränsad. Ett mål för kommande år är att successivt förbättra datainsamlingen i samarbete med hyresvärdarna.

Miljöansvar i välfärdsområdets verksamhet

Välfärdsområdets bas- och stödfunktioner använder energi, vatten, material och kemikalier samt producerar avfall. Välfärdsområdet gör också ett stort antal olika upphandlingar som påverkar den miljöbelastning som verksamheten orsakar. I välfärdsområdets verksamhet innebär miljöansvar att främja miljövänlig verksamhet, minska den miljöpåverkan som verksamheten orsakar, främja energisparande och beakta miljölagstiftning och andra bestämmelser i verksamheten.

Välfärdsområdet deltar i det EU-finansierade projektet Hållbar och kompetent sote tillsammans med egentliga Finlands välfärdsområde och Yrkeshögskolan Novia. Projektet följer programmet Förnybart och kompetent Finland 2021-2027 och det särskilda målet 4.2 Nya färdigheter för arbetslivet i dess prioritering 4: Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland. Projektet pågår till 31.12.2026.

Syftet med projektet är att bygga upp en utbildningsmodell för hållbar utveckling för anställda inom välfärdsområdet och på så sätt öka antalet utbildade experter och chefer inom hållbar utveckling. Utbildningen som byggs upp består av en grundutbildning i hållbar utveckling med samma innehåll för alla, samt vidareutbildning enligt arbetsenhetens karaktär och specifika behov. Målet är också att kartlägga personalens kompetensnivå och behov inom hållbar utveckling samt att testa den utvecklade utbildningsmodellen med ett pilotförsök. Den tvåspråkiga utbildningen i hållbar utveckling, som utvecklas inom projektet, kan genomföras antingen helt som nätstudier eller som hybridstudier.

För att vi ska hållas uppdaterade och vara beredda att utveckla vår egen verksamhet är det väsentligt att vi följer med och deltar i debatten om och utvecklingsarbetet med hållbar utveckling inom den nationella social- och hälsovården. Vi deltar därför aktivt i olika forum

tillsammans med de övriga välfärdsområdena. T.ex med Landskapens lokalcentral Ab samt föreningen för Finlands sjukhusteknik r.f.

I den här rapporten presenteras data som finns tillgänglig för år 2024. De största volymerna härstammar från Vasa centralsjukhus. Det är också en naturlig följd av att centralsjukhuset utgör ca 20% av den totala arealen för de utrymmen välfärdsområdet verkar i.

El-, värmeenergi samt vattenförbrukning

Förbrukningen av elenergi finns nu att tillgå för hela välfärdsområdet. Det här gäller de utrymmen där vi själva svarar för elavtalet. Med solpaneler producerades år 2024, 56505 kWh, ca 2,8% av totalförbruket. Elenergin som upphandlats är s.k grön el.

Värmeenergin som rapporteras gäller fjärrvärme levererad till Vasa centralsjukhus och Roparnäs-området.

TABELL 1: EL- OCH VÄRMEFÖRBRUKNING

El- och värmeförbrukning	2020	2021	2022	2023	2024
Värmeenergi					
MWh, uppmätt	22587	25832		26509	22116
kWh/m ³	48,99	56,03		59,07	49,28
MWh, normerad	27885	25832		26276	23190
kWh/m ³ , normerad	60,48	56,03		58,55	51,67
Elenergi					
kWh, uppmätt	16965384	18430278	17976390	17896175	20239921*

*Alla elavtal inom välfärdsområdet.

Vattenförbrukning

Vattenförbrukningen på Vasa centralsjukhus år 2024 var 49375 M³. Det här motsvarar ca 94 l/min. Vattenanvändning och hygien går hand i hand och det är utmanande att minska användningen. Vid saneringar och nybyggen strävas det efter lösningar som använder mindre vatten.

Statistik över avfallsmängder

I och med upphandling av avfallstransporter och -behandling rapporteras siffror ur de system vi har tillgång till. Mängderna rapporteras som ton avfall.

TABELL 2: AVFALLSMÄNGDER, TON/ÅR

Avfallsslag	2022 (Ton)	2023 (Ton)	2024 (Ton)
Brännbart avfall	429,446	448,201	458
Bioavfall	28,36	37,63	81,55
Byggavfall	1,5	6,58	3,32
Dataskyddsmaterial	22,43	23,47	31,17
Trä	24	29,94	15,28
Trädgårdsavfall	13,88	20,16	24,66
Metall	3,8	5,02	20,29
Plast	3,45	6,34	0,81
Osorterat			3,84
Glas	7,81	2,11	6,06
Paff	57,64	0,57	48,21
Papper	15,22	18,05	5,39
Slutavfall	23,22	24,04	3,76
Sugavfall (slam/fett)	159,7	223,36	190,45
Farligt avfall	41,35	40,47	68,29

Källa: Remeo, Eko-kuljetus, Lassila&Tikanoja

Man kan se vissa variationer i avfallsmängderna jämfört med tidigare år. Antal insamlingsställen samt olika rapporteringsverktyg antas vara största orsaken. Totalt sett har vi en ökning på 8,5% från år 2023 till 2024.

Förbrukning av papper

Förbrukningen av kopieringspapper är uppskattad enligt inköpt mängd. En pappersfri arbetsmiljö är ett långsiktigt mål inom välfärdsområdet. Kopieringspapperet som köps in är FSC-certifierat. I tabell 3 kan man se en klar nedåtgående trend i pappersförbrukningen. Nästan 30% minskning de två senaste åren.

TABELL 3: FÖRBRUKNING AV KOPIERINGSPAPPER

	2022	2023	2024
Ark, A4, st	8570000	8572500	7292500
Ark/arbetstagare, st	1181	992	839

Förbrukning av lätt brännolja och fordonsbränsle

Välfärdsområdet förbrukar lätt brännolja i sina ångpannor på centralsjukhuset samt som uppvärmning i några fastigheter. Vi strävar på lång sikt efter att frångå olja som uppvärmningskälla i fastigheterna i enlighet med nationella mål.

TABELL 4: INKÖPT LÄTT BRÄNNOLJA

Lätt brännolja	2020	2021	2022	2023	2024
Liter	280000	280000	260000	360000	188000

Välfärdsområdet förvaltar ca 450 fordon, till exempel ambulanser, räddningsfordon, personbilar, snöskotrar, båtar och fyrhjulingar. En sammanställning över bränslemängder ses i Tabell 5.

TABELL 5: FÖRBRUKAT FORDONSBRÄNSLE 2024

Fordonsbränsle 2024	E95	E98	Diesel
Liter	105891	22344	333869

Källa: Neste, St1, Abc

Användning av elbilar är ännu under utveckling inom välfärdsområdet. Vid förnyande av bilparken utvärderas alltid fordonens drivkälla.